

Flens kommun
flenskommun@flen.se

Rektorn vid Bruksskolan
mariette.engvall@flen.se

Beslut för grundskola med särskoleelever

efter tillsyn av Bruksskolan
i Flens kommun

Tillsyn av Bruksskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Flens kommun under våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Bruksskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 18 januari 2012 och den 20 januari 2012.

Helhetsbedömning

Vid Bruksskolan bedrivs ett arbete med inriktning mot de nationella målen. Rektorn utövar ett tydligt pedagogiskt ledarskap och lärarna samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. Vidare sammanställer skolan kontinuerligt kunskapsresultaten samt analyserar regelbundet olika delar av utbildningen för att utveckla verksamheten. Skolans kunskapsresultat visar dock mer på en nedåtgående trend än på förbättrade resultat trots nämnda insatser. Skolan behöver därför göra djupare analyser för att ta reda på orsakerna till skillnaderna i kunskapsresultaten mellan ämnen och mellan pojkar och flickor samt orsaker till hög frånvaro och hur det påverkar kunskapsresultaten. Detta för att skolan ska kunna vidta ytterligare åtgärder i syfte att ge alla elever förutsättningar att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Eleverna trivs och är trygga på skolan och de ges möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen. Tillsynen visar dock att det inte är studiero i alla klasser och på alla lektioner. Skolan behöver därför vidta ytterligare åtgärder för att komma till rätta med ordningsstörande beteende.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Bruksskolan i Flens kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Flens kommun att senast den 2012-06-22 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Skolmiljön vid skolan präglas inte av studiero.

Skolenhetens arbete för att motverka kränkande behandling av eleverna uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- skolmiljön präglas av studiero (5 kap. 3 § skollagen samt Lgr 11, avsnitt 1, God miljö för utveckling och lärande/Lpo 94, avsnitt 1, God miljö för utveckling och lärande)
- skolan har rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen (6 kap. 10 § skollagen)
- skolenheten har en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap. 8 § skollagen)

Särskilt stöd

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektorn inte till att behoven skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- säkerställa att det vid utredningen av elevens behov av särskilt stöd sker samråd med elevhälsan (3 kap. 8 § skollagen)
- rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram som anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen)

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Huvudmannen ser inte till att eleverna fullgör sin skolgång.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

I detta ingår att:

- skolan vid omfattande frånvaro arbetar aktivt för att få eleven till undervisningen (7 kap. 22 § skollagen)

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolmiljön vid skolan präglas inte av studiero

Skolenhetens arbete för att motverka kränkande behandling av eleverna uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Studiero

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Vid Bruksskolan är det inte studiero i alla klasser. Detta framkommer av Skolinspektionens enkätresultat som visar att såväl elever som personal och föräldrar bedömer att skolmiljön inte alltid präglas av studiero. Även intervjuer med elever, personal och rektor bekräftar detta. Elevhälsan stödjer lärarnas arbete med att tillförsäkra studiero och föräldrar är informerade och delaktiga i arbetet med att garantera studiero i de berörda klasserna. Trots dessa insatser har skolan inte kommit till rätta med ordningsstörande beteende.

Anmälan till huvudmannen

Av skollagen framgår att all personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektorn i sin tur är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förkommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Av intervju med rektorn vid skolbesöket framkommer att rektor har fått kännedom att elev har blivit utsatt för kränkande behandling. Rektor har dock inte anmält kränkningen till huvudmannen.

Planen mot kränkande behandling

Av skollagen följer att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Detta innebär att planen ska innehålla rutiner för akuta åtgärder vid kränkande behandling, rutiner för uppföljning av insatser och rutiner för hur händelser och åtgärder ska dokumenteras.

Vid skolenheten finns det en plan mot kränkande behandling som innehållsmässigt saknar ovanstående rutiner. Dessa går dock att finna i ett dokument som redogör för trygghetsgruppens arbetsgång, daterat 2009-05-19. En redogörelse för dessa rutiner ska dock ingå i planen mot kränkande behandling.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att skolan måste vidta ytterligare åtgärder för att garantera studiero i alla klasser. Vidare måste rektorn se till att signal om kränkning av elev skyndsamt anmäls till huvudmannen. Skolinspektionen vill särskilt framhålla att anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där elever anser sig kränkta och det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls till rektorn respektive huvudmannen. Rektorn måste även se till att skolenhetens plan mot kränkande behandling till alla delar är aktuell och uppfyller författningarnas krav.

Författning:

5 kap. 3 § skollagen samt Lgr 11, avsnitt 1, God miljö för utveckling och lärande/Lpo 94, avsnitt 1, God miljö för utveckling och lärande
6 kap. 8 och 10 §§ skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektorn inte till att behoven skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:*Samråd med elevhälsan*

Av skollagen framgår att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

På Bruksskolan erbjuds lärarna en så kallad öppen mottagning för samråd med elevhälsan där lärarna själva avgör om de ska konsultera elevhälsan i arbetet med att utreda en elevs behov av särskilt stöd och att upprätta åtgärdsprogram. Av intervjuerna framkommer att lärarna inte systematiskt gör en bedömning av om det är behövt med samråd med elevhälsan i det enskilda fallet. Rektorn tar därmed inte sitt ansvar för att samråd med elevhälsan sker vid utredning av en elevs behov av särskilt stöd.

Åtgärdsprogram

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn.

Skolenhetens åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av innehåller inte alltid en tydlig beskrivning av elevens behov samt lång- och kortsiktiga mål i förhållande till läroplanen och kunskapskraven i kursplanen. Detta innebär att det inte går att följa upp och utvärdera vilka resultat de insatta åtgärderna har lett till för elevens kunskapsutveckling.

Sammantaget måste rektorn se till att skolenheten har rutiner för att samråd med elevhälsan sker vid utredningsfasen och att åtgärdsprogrammen uppfyller författningarnas krav.

Författning:

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning:

Huvudmannen ser inte till att eleverna fullgör sin skolgång.

Motivering:

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att eleverna fullgör sin skolplikt.

Vid skolan finns det elever med omfattande frånvaro. Personalen vid skolan har vidtagit flera åtgärder såsom samverkan med hemmen och upprättande av åtgärdsprogram. Vidare har skolan rapporterat den omfattande frånvaron till huvudmannen. Trots dessa insatser finns det elever som endast sporadiskt deltar i undervisningen.

Sammantaget visar tillsynen att skolan behöver vidta ytterligare åtgärder för att bevaka elevens rätt till utbildning och att eleven fullgör sin skolplikt. Skolan och huvudmannen har ett mycket långtgående ansvar för att bevaka elevens rätt till utbildning. Vidare ska skolan, där så behövs, sätta in stöd så att eleven ges möjlighet att återta förlorad undervisning.

Författning:

7 kap. 22 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Vid Bruksskolan nådde 73 procent av eleverna i grundskolans årskurs 9 målen i alla ämnen läsåret 2010/11, vilket är en högre andel än i kommunen som helhet men lägre än rikets 77 procent. Andelen elever som har uppnått målen har varierat under de senaste fem åren från 71 procent år 2008 till 79 procent år 2009. Det genomsnittliga meritvärdet är 189 poäng 2011 vilket är i paritet med kommunen som helhet men lägre än riket. Meritvärdet varierar endast med några få poängs skillnad mellan år 2008 och 2011. 76 procent av eleverna är behöriga till högskoleförberedande program och 79 procent av eleverna är behöriga till yrkesprogram, vilket är en lägre andel jämfört med rikets 84 procent och 88 procent. Skillnader i kunskapsresultaten mellan könen är på en generell nivå obetydliga. En analys av betygsresultat i olika ämnen visar dock skillnader mellan pojkarnas och flickornas resultat. I vissa ämnen, till exempel matematik och historia, når pojkarna högre betygsresultat än flickorna. I de ämnen där lägst andel elever uppnår målen är andelen flickor som inte når målen anmärkningsvärt högre än andelen pojkar.

En sammanställning av måluppfyllelsen i samtliga ämnen för grundskolans årskurs 5 visar för läsåret 2010/11 att resultaten i svenska, matematik och engelska är något lägre än i övriga ämnen. I övriga ämnen uppnår 90–100 procent av eleverna i årskurs 5 kunskapsmålen i respektive ämnen. Resultaten för årskurs 3 visar att 86 procent uppnår målen i matematik och 81 procent uppnår målen i svenska eller svenska som andraspråk.

Alla elever i grundsärskolan uppnår kunskapskraven som minst ska uppnås i alla ämnen som ingår i utbildningen.

Skolans bedömning är att skolmiljö i huvudsak är trygg och att det är goda relationer mellan elever och elever och de vuxna i skolan. Skolinspektionens elevenkät styrker den bilden, men den visar också att det finns elever både i årskurs 5 och 9 som upplever att det inte är studiero på skolan. Intervjuerna med elever och lärare bekräftar den bilden.

Beskrivning av Bruksskolan

Bruksskolan F–9 ligger i Hälleforsnäs drygt två mil från Flen. Bruksskolan leds av en rektor som har ansvar för förskoleklass, årkurser 1–9, grundsärskolan årkurser 1–9, fritidshem samt för skolenheten Kyrkskolan. Läsåret 2011–12 har Bruksskolan 17 elever inskrivna i förskoleklass, 224 elever i grundskolan och 10 elever i grundsärskolan. Bruksskolan består av fyra arbetslag, ett för förskoleklass och årkurser 1–5, ett för årskurser 6–7, ett för årskurser 8–9 samt för grundsärskolan årskurser 1–9.

Kommunens fritidshem inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskilt beslut.

Skolinspektionen

Beslut

2012-02-21

8 (9)

Dnr 43-2011:5249

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Stina Sterner och undervisningsråd Leif Magnusson.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef

Christina Lindh
Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstudierande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).